

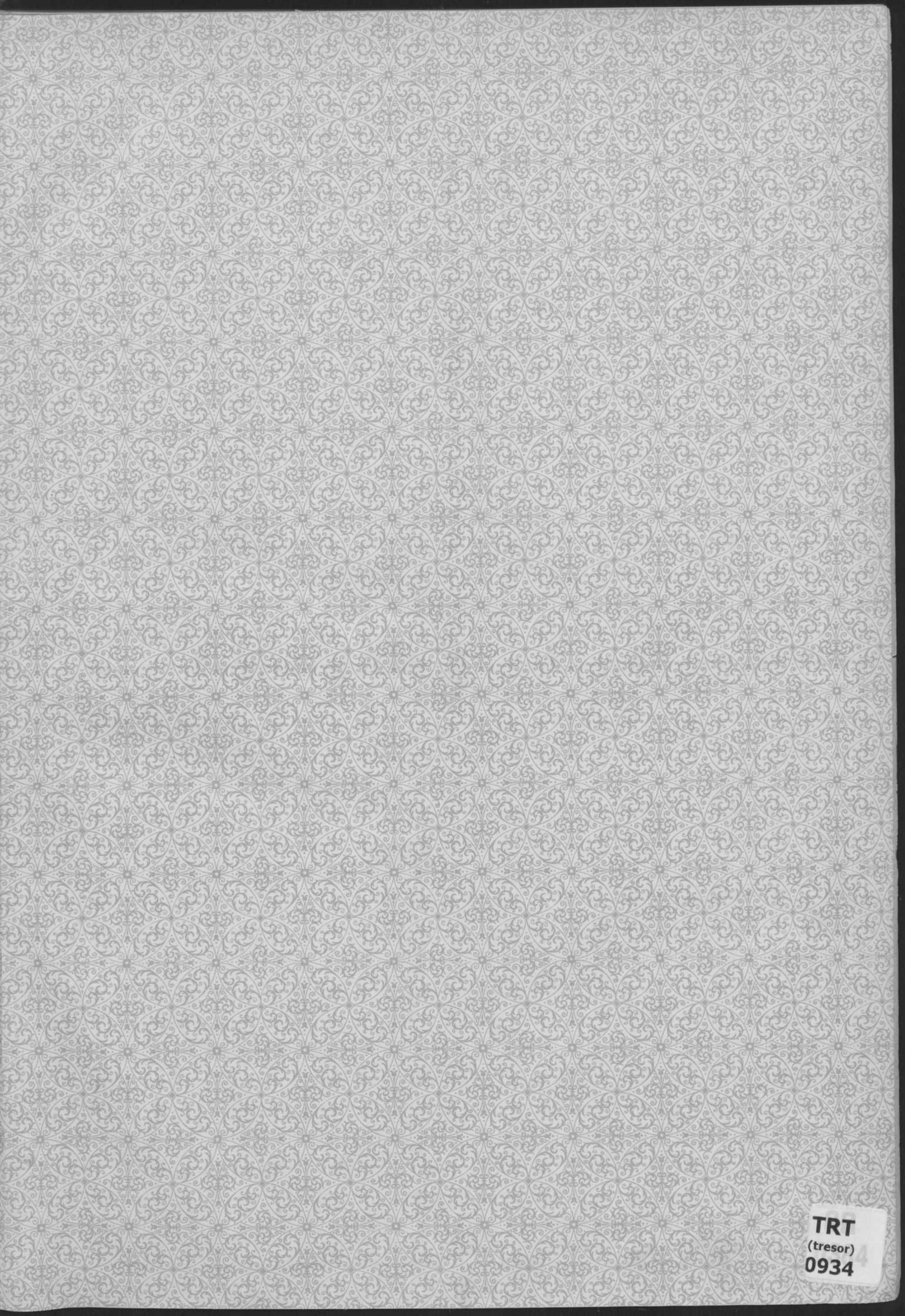
STUDENTEN-WEEKBLAD

JAARGANG VI

V.V.1
K. 834
Pl. A

S. P. A. KOUMANS
BOEKBINDER
EN
KARTONWERKER
DELFT

TRT
(tresor)
0934

D02 2731

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: J. B. H. Coenen, N. G. Kam, D. G. M. Koch,
J. L. A. Ledeboer, S. H. Stoffel.

Doel 2131

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is:
Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING
op Dinsdag 6 October, 's namiddags 4 ure, ten
huize van den heer N. G. KAM, Koornmarkt 72.

Uit de Redactie getreden:
W. L. GHIJSEN.

Vreemde manieren.

Eenige candidaat-leden van het Delftsch Studentencorps ontvingen den volgende uitnoodiging:

D. S. B.

Societeit „Eensgezindheid”, Voorstraat 18.
EERSTE KROEGAVOND
op Vrijdag 25 September 1903,
des avonds 7¹/₂ uur.

Bij dezen heeft het Bestuur van den DELFTSCHEN STUDENTEN BOND de eer U uit te noodigen tot het bijwonen van de openingsavond, ten einde kennis te maken met den D. S. B.

NAMENS HET BESTUUR,
(w.g.) H. A. D. NELEMANS, *Vice-Secretaris*.

Het heeft er dus allen schijn van alsof de D. S. B. de circulaire aan hen die eind-examen H. B. S. hebben gedaan en waarin met een enkele phrase de ontgroenings-questie wordt afgehandeld niet voldoende schijnt te vinden en nu naar nieuwe middelen heeft gezocht om de onmetelijke heerlijkheden dier organisatie te propageeren.

Op zich zelf zit hier niets verkeers in.
't Zijn er echter de middelen naar!

Tracht u den vreeselijken strijd voor te stellen, die in het binnenste van zoo'n aspirant-D.S.C'er tusschen plicht en verleiding gevoerd is! Twee weken van „vernedering” en „ijsbaarluk leed” heeft hij achter zich, als een hel grijnst de ouderejaars donderjool hem tegen, en zie... daar komt als een engel uit het land van belofte de brievenbesteller met de bewuste briefkaart die hem de poorten opent van een hogere gemeenschap van menschen met teedere zielen, die de ruwe, brute groentijd verfoeien, waar „rein leven” en geheel-onthouding bloeien, ja waaronder er zijn — zoo het gerucht waarheid bevat — die uit principe zelfs geen thee drinken!

Bij de poorten van Hades, lokt de hemel hem toe en wil zich voor hem ontsluiten!

Voorwaar een zware keus!

Toch schijnt zij voor de bewuste groenen vrij eenvoudig te zijn geweest want allen zijn welgemoed naar de donderjool

gegaan en hebben de briefkaarten verscheurd. Zoodat ik er slechts met veel moeite een kon bemachtigen.

Voor den D. S. B. is dit gevalletje echter weinig eervol.

J. B. H. COENEN.

De eerste Bondsavond.

Indien de redactie van het Studenten-Weekblad de welwillendheid heeft me eenige ruimte af te staan voor het volgende zal het mij aangenaam zijn, enkele opmerkingen te mogen maken, die dezen keer eens niet raken aan het D. S. C. of aan het corpsleven maar betrekking hebben op den Delftschen Studentebond. Hoewel dit ongewone misschien geene rechtvaardiging behoeft omdat het ongewoon is, zij toch megedeeld dat ik juist dit, voor den bond nog niet betreden terrein heb gekozen, om zoo mogelijk de nieuw aangekomenen van dit jaar, die geen lid van het D. S. C. wenschen te worden, te bereiken. Met den meesten nadruk moet nog worden vooropgesteld, dat niet mijn doel is hier een plek te houden over bestaande of fictieve voor- of nadeelen van den bond, vergeleken bij het corps.

Nu ter zake. Enkel van de pas-aangekomenen hebben Vrijdag 25 September den eersten kroegavond bijgewoond, of liever, zij zijn getuige geweest van de herrie en de beestenboel, waarin die eerste kroegavond ontaarde. Men denke nu niet, dat ik hier een flinke, vroolijke fuif, door krachtige levenslustige menschen op touw gezet, wil veroordeelen, maar wel spreek ik, om geen „dik woord” te bezigen, mijne verwondering uit over de gedachtengang van menschen, die meenen nieuwelingen nu eens het best in een gezellig bondsleven te kunnen introduceeren, door onmiddellijk bij den aanvang van het „officieuse” gedeelte van den avond, al hunne krachten in te spannen, al hun geest te verspillen om nu eens duidelijk te doen zien over hoe weinig geest zij eigenlijk wel kunnen beschikken. Lustig kan ik meelachen over de dolle zetten van iemand, die in den loop van den avond een weinig „angeheitert” geraakt, het volle besef over eigen doen en laten heeft verloren, 't is me echter niet mogelijk te deelen in de opvatting die sommigen van de bondsleden schijnen te huldigen, nl. dat de hoogste studentikoziteit zou bestaan in het zich, hoewel voor 'tmeerdereel broodnuchter zijnde, zoo idioot en onbenullig mogelijk aanstellen.

Student zijn en goed student-zijn zou ik bijna een kunst willen noemen, maar heusch heeren, hossen en wijnflesschen stuk slaan behooren niet tot de capaciteiten, welke daar bepaald voor noodig zouden zijn.

Tot de nieuwelingen die wellicht een totaal verkeerde indruk hebben opgedaan, wilde ik nu zeggen, dat ze toch waarlijk niet de geheele bond verantwoordelijk kunnen stellen voor de kwajongensstreken door enkelen der leden uitgehaald. Zeker hebben degenen die in den bond nog iets anders zien dan eene gelegenheid tot zuipen, zich deze keer eens weer, zooals het wel meer gaat, door enkele elementen, die men in meer dan één opzicht als holle vaten mag beschouwen, laten overstemmen. Gedeeltelijk slechts is het gebeurde te wijten aan de laksheid der meesten. Van harte hoop ik dan ook, dat de eerstvolgende bondsvergadering eene motie zal aannemen, waarin het gedrag van het hoopje herrie-trappers ten strengste wordt afgekeurd.

B. R. BAKKER.

SOCIALE AANGELEGENHEID EN WETENSCHAP.

Moraal-vervolg.

Met uiterst veel genoegen nam ik kennis van 't opstel „Moraal” in 't S. W. van 24 Sept. 11. In een lange-stevige pennekras worden daar positieve-moraal ideeën met hunne dragers voor goed verwezen naar de „rommelkamer van den menschelijken geest”.

Diegene — wiens „rommelkamer” wat bescheiden afmetingen mocht hebben zij hier — in dit naschrift op genoemd artikel — eene nederige hulp verleend. De schrijver K. begrijpe mijne goede bedoeling: zonder eene appreciatie te willen geven van UEd. geestelijke vermogens — durf ik toch beweren — dat men niet iedereen naar eigen maatstaf moet beoordeelen of m. a. w. over of door denzelfden kam scheren: tusschen „rommelkamer van den menschelijken geest” en bevattingsvermogen bestaat een causaal verband: de gevolgtrekking ligt voor de hand.

Welnu! geachte toehoorders: maak plaats voor minstens de volgende impedimenta met annexen:

Socrates, Plato, Aristoteles, Justinianus, Ireneus, Tertulliaan, Origines, Augustinus, Johannes Damascenes, Anselmus, Bonaventura, Thomas van Aquine, Roger Bacon, Paracelsus, van Wilmont, Descartes, Leibnitz, Helvetius, Galilei, Newton, Cuvier, Pasteur, Thomson, Fransche classicen, Bossuet, Massilon enz., Dickens, Thackeray, Scott, Bulwer Lytton.... allen hebben in meerdere of mindere mate een positieve moraal gehuldigd.

Menschjes als Chrysostomos c. s. noem ik niet eens en de paar honderd millioen christenen die eveneens eene moraal huldigen „'t is maar een wissewasje”. Sapienti sat!

Mijn waarde geestverwant K. — zouden onze goede raden geen boter aan de galg zijn — indien ons auditorium ons eens uitlachte, want ge weet: il n'y a plus d'enfants...? we zullen dan maar eenvoudig antwoorden: „gij domme uilskuikens — Paul en ik — wij zeggen 't sapientias locuta — caus finita! d. i. de wijsheid heeft gesproken, de zaak is uit.

Onder ons gezegd: de studs zijn zoo'n stommelingen: ze laten zich toch alles aanleunen, dus geen nood, mocht 't niet geslikt worden wel dan troosten we ons quand même: „En 't licht scheen in de duisternissen, en deze hebben het niet begrepen”.

Delft, 25 September 1903.

PAUL.

Moraal.

Zedelijkheid is de wijze waarop de handeling uit verstand en wil ontstaat. Tot de zedelijkheid behooren dus twee dingen: 1e. dat het verstand de handeling, die men gaat verrichten, beoordeelt, 2e. dat de wil door dit oordeel geleid, tot de daad besluit. Is aan deze beide voorwaarden voldaan, dan is de daad zedelijk.

Indien de bewering waarheid bevatte, dat de zedelijkheidsbegrippen slechts 't product zijn der oogenblikkelijke sociale toestanden of het resultaat van 't samenwerken van verschillende maatschappelijke factoren, dan moesten zeker die denkbeelden met de toestanden veranderen. Maar de feiten zijn anders. Ofschoon de geschiedenis der menschheid weinig anders bevat dan 't verhaal van voortdurende conflicten met de zedeleer en het kwaad zich als een breede stroom in altijd wisselende vormen over de eeuwen stort, blijft de zedeleer essentieel dezelfde. De eischen die ze stelt veranderen soms of nemen andere vormen aan, maar de moraal bestaat niet in de eerste plaats uit deze concrete eischen, maar uit algemeene zedelijke principes. „Gij zult vader en moeder eeren” is een algemeen zedelijk gebod, dat altijd en overal geldt en, in dezen vorm althans, van tijd en plaats en omstandigheden onafhankelijk is. Wat dit gebod in bijzondere concrete gevallen van den afzonderlijken mensch verlangt, kan naar de omstandigheden, den persoon, den tijd enz. enz. zeer verschillen, maar desniettemin blijft het gebod toch onveranderd. En daar de moraal in de eerste plaats uit deze en dergelijke algemeene geboden bestaat, is de zedeleer van algemeene geldigheid.

Daarom zijn er ook zedelijke beginselen aan te wijzen, die voor alle tijden en volken geldend zijn geweest; of zou er één volk bestaan dat landverraad, mishandeling der ouders, trouwbreuk aan vrienden, moedwillige contractbreuk

niet als iets absoluut slechts; dapperheid, eerlijkheid, kinderliefde, dankbaarheid voor iets lofwaardigs houdt?

De onhoudbaarheid van het moraal-skepticisme volgt ook nog uit de conclusie waar toe zij voert.

Is het laatste verschil tusschen zedelijk goed en kwaad te vinden in menschelijke wetten, gebruiken, of zeden, of iets dergelijks, dan volgt daaruit, dat geen daad onzedelijk of verwerpelijk kan zijn, want ook de slechtste handeling: moord, diefstal, meeneed, landsverraad, bloedschande, echtbreuk, bedrog, kan zedelijk goed en lovenswaardig zijn, mits ze slechts door zede of wet voorgeschreven zijn.

De hoofdbegrippen der zedeleer zijn onveranderlijk.

Zoo waren de overoude maatschappijen beslist niet communistisch evenmin als thans. De hoofdbegrippen omtrent bezit en eigendom zijn onveranderd gebleven. De geheele ontwikkelingstheorie, welke De Laveleye in zijn „De la propriété et de ses formes primitives” afschildert van Jacht tot Veeteelt, van Veeteelt tot Landbouw en van hier tot 't privaatgrondbezit is, tenminste in zijn algemeenheid, een verzinzel. 't Is mogelijk en zelfs waarschijnlijk, dat bij sommige stammen een ontwikkeling in de aangegeven richting heeft plaats gehad. Maar volgens de aangehaalde theorie zou deze gang overal en op dezelfde wijze gevolgd zijn. Overal moesten zij van een halfdierlijken toestand de drie aangegeven trappen doorloopen.

En dat is niet alleen onbewezen, maar zelfs onwaar. Dat is in tegenspraak met de geschiedenis. Doch vooraf wil ik nog even aanstippen, dat de door De Laveleye zelf aangehaalde voorbeelden onjuist zijn. Hij beroept zich vooreerst op de Russische Mir. Geschiedkundige onderzoekingen hebben nu bewezen, dat de Mir een instelling is, die zeker niet ouder kan zijn dan de 17e eeuw. (zie Meitzen: Handwörterbuch der Staatswissenschaften (1892) artikel „Feldgemeinschaft”).

Maar gesteld dat de Mir ouder was, dan beteekent dat nog niets voor gemeengrondbezit, daar de bodem eigendom van den grondbezitter bleef. (Fustel de Coulanges: „Le problème des origines de la propriété foncière” op blz. 414 zegt: „Loin d'être la propriété collective, le mir était un servage collectif”). Zoover als geschiedkundige bronnen reiken, bestonden in Rusland slechts vrije boeren, d. w. z. pachters en werkelijke slaven (zie Kenszler: „Zur Geschichte und Kritik des bäuerlichen Grundbesitzes in Russland I 21ff” en Strahl. „Geschichte des russischen Staates I, 142”) De Laveleye beweert nu: de Mir is de oorspronkelijke vorm, want daar bij andere volken gemeengrondbezit gevonden is, kan men niet aannemen, dat de Mir door wet of contract in 't leven geroepen zou zijn. Deze bewijsvoering is karakteristiek: hier in het begin van het boek wordt als geschiedkundig feit vermeld, dat bij alle volkeren gemeengrondbezit de oorspronkelijkste vorm is geweest, om daaruit 't zelfde van de Russen te concludeeren en verderop worden de Russen weer aangevoerd als bewijs, dat ook bij andere volkeren het collectief bezit in zwang was.

Net zoo min als bij de Russen bestond het gemeenschappelijk grondbezit bij de Germanen als oervorm. De theorie van Markgenootschappen werd het eerst door C. L. v. Maurer „Einl. zur Gesch. der Mark-Hof-Dorf-und Stadtverfassung” (1854) blz. 93 uitgesproken en verder verbreid door: G. Hanssen „Agrarhistorische Abhandlungen” 1880. Doch Fustel de Coulanges bracht een vernietigende kritiek op deze hypothese, waarbij zich R. Hildebrand aansloot. (Fustel de C. Recherches sin quelques problèmes d'histoire Paris 1885, Nouvelles Recherches 1891, Le problème des origines de la propriété foncière en de Revue des Questions historiques 1889 en Hildebrand: Recht und Sitte auf den verschiedenen wirtschaftlichen Culturstufen, Jena 1896 blz. 57 ff), waarin hij bewijst, dat de geheele Markgenootschap een verzinzel zonder eenigen historischen grondslag is.

Zien we nu naar de Oostersche volkeren. De oudste overleveringen der Israelieten: „De Bijbel”, Gen. 4,2, 4,17; 9,20; 15, 2 en 3, 4,22 wijzen op een zeer uitgebreid en gereguleerd privaatbezit. (Zie verder: „Biblicher Commentar über das Alte Testament van Keil en Delitzsch 2e Ausg. I 182 en 190; vergelijk nog de volgende bijbelplaatsen: Gen. 21,5, 29, 15—8 en 20, 49, 29 en 50, 33,19. Ex. 21,34 Deut. 5,21, 19,14 en 27,17. Jos. 24,32 enz.)

Dat ook de Egyptenaren, De Laveleye's beweringen ten spijt, privaat grondbezit hadden, blijkt uit Gen. 41,31, 39,5 47,18 ff, waar over landbezit, landaankoop, verkoop van vee en graan door particuliere personen gesproken wordt. Nergens een teeken van gemeen grondbezit.

Wenden we ons nu tot de Babyloniers; 100 oud baby-linsche, op kleitafeltjes geschreven particuliere contracten

uit den tijd der koningen Rem-Sin en Sems-eluna, illustreeren op ironische wijze de bewering, dat de hebzuchtige Romeinen pas het privaateigendom van onroerende goederen ingevoerd hebben. (Zie Mizzner: Beiträge zum altbabylonischen Privatrecht Assyriologische Bibl. Heft XI (1893). Interessant is ook eene in het „Cabinet des Medaille” te Parijs bewaarde schenkingsoorkonde (n°. 702). (Zie: Records of the Past being English translations of the Assyrian and Egyptian Monuments. London Sam, Bagster Son IX 29 ff I c. p. 92).

Over privaatgrondbezit in China 12 eeuwen voor onze jaartelling, vergelijk Eug. Simon La cité chinoise Paris 1884 en Grunsel: Ueber die Grundeigenthumsverhältnisse in China” in de „Illustr. Zeitschrift für Länder und Völkerkunde” LN 161.

Wat nu de overige ideeën omtrent zedelijkheid betreft, ook deze zijn in hoofdtrekken in den loop der eeuwen onveranderd gebleven. De onzedelijke dingen, die men van wilde volken hoort, behoort men met het grootste voorbehoud te aanvaarden. En wat bewijst het dan nog? Kunnen deze volken niet evengoed door verwaarloozing van een hoogere trap van beschaving tot een barbaarschen toestand gezonken zijn. Wie bewijst dat de bekende toestand, de oorspronkelijke is. Darwin beweert juist, dat veelmannerij op degeneratie van een volk wijst. Heeft men niet juist bij de Dajaks gevonden, dat op echtbreuk de doodstraf stond? Zoo ook wat het huwelijk betreft Th. Hobbes, Rousseau, H. Spencer, e. a. schilderen in levendige kleuren, het woest zedeloze leven der oermenschen. Een heele rij schrijvers vindt men opgenoemd bij Schneider. (Die Naturvölker II 45). Hoe komen ze aan die hypothese? Heeft men misschien volkeren zonder huwelijk gevonden? Deze bewering 't eerst door Lubbock opgeworpen, (The origin of civilisation 1889 blz. 69) is reeds lang door de geschiedvorschrijving weerlegd. Zoo zegt b.v. Ratzel (Völkerkunde Bd. I, 1895 Einleitung blz. 79), dat een stilzwijgende of contractmatig geformuleerde overeenkomst tusschen man en vrouw om samen te wonen en kinderen op te voeden bij alle volkeren te vinden is.

Fr. v. Hellwald (Cultur gesch. I 81) zegt, dat de toestand, waarbij de verhouding tusschen een enkelen man en een enkele vrouw uitgesloten is en slechts veelwijverij regel is, op aarde niet gevonden wordt. Zeer recent is: E. Grosse Die Formen der Familie und die Formen der Wirtschaft. Op blz. 42 vindt men daar: „Es gibt schlechterdings kein einziges primitives Volk, dessen Geschlechtsverhältnisse sich einem Zustand von Promiscuität näherten, oder nur auf ihn hindeuteten. Die festgefügte Familie ist keineswegs erst eine späte Errungenschaft der Civilisation, sondern sie besteht schon auf der untersten Culturstufe als Regel ohne ausnahme.

Men komt echter tot de bewijzen voor een oorspronkelijk Hetarismus of „communistisch Huwelijk”, door zich van de z.g. vergelijkende historische methode te bedienen d. w. z. men gaat de zedelijke, geslachtelijke en andere toestanden na der volkeren die 't laagst staan en 't meest verwaarloosd zijn en trekt daaruit conclusies over de denkbeelden der oervolken. Vindt men stammen, waar de grofste onzedelijkheden aan de orde van den dag zijn, dan besluit men daaruit, dat het bij de primitieve volkeren precies zoo toegegaan moet hebben en dat vindt men dan z.g. bevestigd als men bij andere ontaarde volkeren dezelfde of dergelijke zedelijke anomalieën aantreft. Is dan ontaarding synoniem met teruggaan naar den oertoestand? Mij dunkt het is er zich van verwijderen.

Achteraf beschouwd is het van zelf sprekend, dat de menschen in alle tijden en op alle plaatsen in hoofdtrekken dezelfde moraalprincipes huldigen. Immers, ze hebben allen eenzelfde geestelijk principe dat ze essentieel van de dieren onderscheidt. Zeer zeker is het dier niet enkel stof zoo als het grove materialisme wenscht; dat heeft de experimenteele psychologie van Wundt overtuigend bewezen (Grundzüge der physiologischen Psychologie Bd II blz. 636). Maar de dierenziel onderscheidt zich essentieel van de menschenziel. Het dier blijft altijd bij het concrete. Het abstracte, algemeene denken is voor hem onbereikbaar. Of besluit de geoloog bij het vinden van werktuigen niet altijd tot het bestaan van den mensch? Is het dier in den loop der eeuwen ook maar één stap in beschaving vooruitgegaan? Wel heeft het moderne positivisme het abstracte denken willen ontkennen, maar het zijn wederom de experimenten der moderne psychologie, welke er mee in tegenspraak komen. Daarom kan men uit een, trouwens zeer problematisch, veranderen van het dierlijk instinct niet bij analogie besluiten tot een

veranderen van de voorschriften van het menschelijk geweten. Zoolang de oorsprong van het verstandelijke abstracte denken, dat den mensch van het dier onderscheidt, niet verandert, moet ook de Moraal ten eeuwigen dage constant blijven.

Het stoutmoedige ontkennen van het absolute karakter der Moraalprincipes wordt tegelijk met het metaphysische scepticisme weerlegd. Er zijn nu eenmaal onloochenbare universeele absolute waarheden, die van tijd noch plaats afhangen en die steeds en overal gelden. Zij ontsnappen aan elke essentieele verandering.

Of twijfelt men aan de absolute waarheid van de door den mensch gevonden wiskundige wetten? Of zullen de hemellichamen, bij vooropstelling der wetten van Keppler en Newton, niet ten eeuwigen dage hunne elliptische banen volgen? En zullen die wetten niet waar blijven, zelfs wanneer er geen hemellichamen meer bestaan?

Ik geef gaarne toe, dat de moraal, even als de wetenschap kan vooruitgaan; dat zij meer of minder kan toegepast worden. Zij is in hare toepassingen aan meer wetenschappen onderhevig en relativer dan de wetenschap. Hare voorschriften kunnen zich zeer wijzigen voor de verschillende volkeren en tijden. Maar hare grondprincipes, hare algemeene voorschriften zijn niet te miskennen noch te veranderen. Zoo kan bv. oudermoord, het schenden van vriendschap enz. nooit zedelijk worden. De leer van de veranderlijkheid der moraal is de noodwendige en vergiftige vrucht der metaphysische twijfelleer en deze is reeds vele malen weerlegd.

L. LÖB.

Zedelijkheids causerie.

In 't bijzonder voor onze nieuwe Corpsleden.

Mutter zum Bienelein:
„Hüt dich vor Kerzenschein!”
Doch was die Mutter spricht,
Bienelein achtet nicht;

Schwirret ums Licht herum,
Schwirret mit Sum-sum-sum,
Hört nicht die Mutter schrein:
„Bienelein! Bienelein!”

Junges Blut, tolles Blut,
Treibt in die Flammengluth,
Treibt in die Flamm' hinein, —
„Bienelein! Bienelein!”

'S flackert nun lichterroth,
Flamme gab Flammentod, —
„Hüt dich vor Mägdelein,
Söhnelein! Söhnelein!”

HEINRICH HEINE.

Gij jongeren, die zoo even door den hamerslag van onzen president de laatste hand hebt zien leggen aan het snelle, intense gebeuren uwer verwording, voelt ge den ernst, het heilige dezer gebeurtenis?

Juicht het ook in u op hartstochtelijk, in opperste extase van geluk, als de jubelkreet van Ibsen's Frau Maja: Frei, bin Frei; voelt ge de ontzettende bekoring van dat vreemde, vage, grootendeels onbekende, dat u wacht?

Is 't u niet als een vogel, lang opgesloten in koperen tralie-kooi, zich slechts noode schikkend in den doffen dwang der traliestangen, hunkerend en smachtend naar het wijde, eidelooze, daarbuiten, waar de zon lacht over groene weiden, zich uitstrekkend vèr, vèr weg, tot in 't oneindige, het blauwe wazige . . . . . en dat plots het deurtje van zijn gevangenis ziet opengaan en er uit vliegt in lichte vreugde-zweving en fluit, en trillert?

Ik hoop 't voor u, voor ons allen!

Ik hoop, dat ge u slechts met weezin hebt onderworpen aan het dorre school-régime uwer jonge jaren. Aan de — in schoolmeesters-handen meestal eenzijdige — leiding uwer ontwikkeling, opvattingen en gedachten, — dat ge, even sterk als ik, hebt gehaat de moreele en fysieke onderworpenheid aan superieuren, de verplichte eerbied en „respect” ook voor hen, die dit volgens uwe individueele, vrije overtuiging allerminst verdienen.

Ik hoop, dat ge gehunkerd hebt, intens verlangd, naar dezen tijd van vrijheid, die komen gaat, naar het groote voorrecht zich zelf te kunnen zijn, zich vrij en trotsch te kunnen voelen, — naar het wijde, het vrije . . . . . ja zelfs het bandeloze!

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

Technische Boekhandel J. WALTMAN Jr.

🌀 Binnenwatersloot 33. 🌀

De STUDIEBOEKEN door H.H.
Docenten aanbevolen zijn

STEEDS VOORRADIG.

Verkrijgbaar:

TEEKENPORTEFEUILLES.

Portefeuilles 100 × 75 cM. zonder kleppen.

” ” met 3 ”

Portefeuilles 150 × 100 cM. zonder kleppen.

” ” met 3 ”

Portefeuilles, solider constructie, met rond
handvat en sierlijk naambordje,

101 × 76 cM., zonder en met 4 kleppen.

150 × 100 cM., zonder en met 4 kleppen.

TEEKENBORDEN.

100 × 150 cM.,

100 × 75 cM.,

75 × 55 cM.

Teekenhaken, Teekenschragen, Driehoeken, Mallen.

REKENLINIALEN.

Maatstokken, Decimeters, Technische Inkten, Teekenpotlooden,
Verfschotels, Penseelen, Punaises, Gomelastiek.

DICTAAT-CAHIERS.

SCHETSBOEKEN.

PASSERDOOZEN,

systeem E. O. RICHTER & Co., tegen de door de fabrikanten vastgestelde
prijzen. Een groote collectie dezer doozen en losse instrumenten is voorradig.

🌀 Binnenwatersloot 33. 🌀

Technische Boekhandel J. WALTMAN Jr.

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van VRIJDAG 2 OCTOBER 1903.

Nu begint er een tijd, dat ge u vrij en onbelemmerd kunt ontwikkelen, dat ge met wijd-geopende oogen om u heen kunt zien, uwe omgeving observeeren, leeren begrijpen en waardeeren, dat ge u een „lebensanschauung“ kunt vormen, zoo breed en veelzijdig mogelijk.

En dan bestaat er kans, dat ge een persoonlijkheid wordt, een kalm bewuste, die rustig den weg gaat, hem door zijn eigen temperament, eigen verstand en eigen geweten aangewezen.

Want dit is m. i. het voornaamste, het hoogste, het heerlijkste van ons zijn!

Eens heb ik hiervoor in een zeer schoon boek*) de volgende uitdrukking gelezen: „Es giebt nur eine wahre Vornehmheit: sich selber treu zu sein“; deze spreuk, dit levensmotto zoo men wil, is mij steeds bijgebleven, stralende in een aureool van opperste karaktervastheid, van hoogste menselijkheid en volmaaktsten adel.

U dit te zeggen, u aan te sporen tot een innerlijken strijd voor diezelfde Idee, is mij een onmisbare behoefte.

* * *

Het is vooral verdraagzaamheid en veelzijdigheid, waarom ik roep. Misschien zult ge reeds opgemerkt hebben, dat ondanks de verheffende invloed van inauguratie-, installatie- en officieele-tafel-speeches, waar het jeugdige-jonge-enthousiasme uitpuilt, deze eigenschappen maar dunnetjes gezaaid zijn in onze geliefde intellectueele-ontwikkelde-voortuitstrevende-artistieke-jonge-mannen-gemeenschap. Reeds is — om slechts één voorbeeld te noemen — van het prestige, dat de student krachtens zijn machtspositie tegenover den groen bezit, misbruik gemaakt om u een vooroordeel tegen het Weekblad te doen opvatten, is op dien steen des aanstoots gescholden, geschetterd, gespuwd.**)

Dit zou nu nog zoo erg niet zijn, wanneer die zelfde menschen ook tegenover hun tegenstanders, zich even flink en dapper uitlieten.

Het is er echter verre van; de enkele keer dat ze er zich aan wagen, met een Weekblad-voorzitter te debatteeren, slaan ze maar een pover figuur, zoodat de conclusie gewettigd is: de stille achterbaksche actie en haat tegen het S. W. vinden hun oorsprong in een alleronaangenaamst gevoel van onmacht bij het lezen van goed verdedigde doch onwelkome waarheden.

Ik hoop, dat ge flinkheid genoeg bezit om dat nijdig gesnap niet klakkeloos te accepteren, maar dat ge uw oordeel zult opschorten tot ge er door ondervinding het recht toe bezit. Bedenk, dat de appreciatie, die verschillende weekblad-artikelen van iemand als onzen hooggeachten Prof. Pekelharing genoten, oneindig zwaarder weegt dan 't schelden van honderd gepiqueerde studenten.

* * *

Wat de sexueele-questie — het eigenlijke onderwerp, waarover ik schrijven wilde — betreft, ik twijfel er niet aan of gij bezit allen de strengste, onwankelbaarste zedelijkheids-principes. Iedere groen, desbetreffend ondervraagd, verzekert met diepe overtuiging na den groentijd in de eerste plaats hard te gaan werken, natuurlijk wel eens een enkele keer met clubgenooten een avondje naar Den Haag, maar connecties van meer of minder intieme aard met meer of minder „fatsoenlijke“ dames . . . geen sprake van!

„Zóó laag te zinken“ ze denken er niet aan.

Op sexueel gebied zijn ze bijna allen zeer streng, gehuld in een onspijgbaar pantser van kuisheid en braafheid, waarop iedere verleidingsknops — 't zij in den vorm van een languissante vrouwenblik, of in den drang van lichtzinnige vrienden — onschadelijk en effectloos zal afstuiten. Ja, als de zonde, de weelderige vuur-vrouw van Franz Stuck's „Sinnlichkeit“ hen vlam-blikkend doorboort met de donker-diepe passieoogen, de blanke armen smachtend uit-

gestrekt, het liefde-lijf in starre hartstochts-strekking, dan zullen zij niet voelen de brandende aantrekking dier verleiding, niet bezwijken voor de bekooring der zinnen — dan zullen zij zien de venijnige blik der slang, die 't weelde-lichaam omstrengelt, en zich afkeeren zonder te aarzelen, zonder te wijfelen, krachtputtend in één groote vizie hunner hoogste gedachten en gevoelens: engel of madonna, die hen zacht glimlachend aanstaart met oneindig-ernstigen blik uit de heilige rust-oogen. . . . .

Mijne heeren gij zult het mij hoop ik niet euvel duiden, zoo ik u verzeker een drommels klein beetje aan deze beginsel-vastheid te hechten.

Wij allen hadden eens dezelfde overtuiging, hetzelfde vertrouwen in onze onwankelbare moraliteit, — en wat is er nu . . . . . doch laat ik geen geheimen verraden, geen dragers van achtenswaardige namen compromitteren, noch mijzelf te veel blootgeven.

De groote zwakte van die schooljongens-ideeën over moraliteit, over rein of onrein zit hem daarin dat ze voorbarig zijn, niet het resultaat van veelzijdige overdenking en door levens-ervaring verkregen kennis van zaken, maar ontstaan onder de onbewuste, moreele pressie van een vorig milieu, met zijn officieele, dogmatische „fatsoens“-begrippen.

Gij praat over dingen die het meerendeel van u nog lang niet voldoende kent, gij handelt als een rechter, die een vonnis velt, zonder de zaak onderzocht te hebben, laat staan de beschuldigde gehoord.

Vandaar, dat die muurvaste overtuigingen zoo ontzettend gauw als halmen ineenknakken, als de hagel der opgelaaide hartstocht er op neerbeukt.

Ieder jaar weer ziet men hoe velen, die voor korten tijd nog zulke „brave“ jongens waren, zich blindelings storten in dien „strudel“ van genot en plezier en in korten tijd in de volmaaktste zwabbers herschappen zijn. Hoe zeer begrijpelijk en menschelijk het nu ook is, dat lang niet iedereen in staat is steeds zijn wil te doen zegevieren over door-zijn-rede-veroordeelde, maar uit-zijn-temperement-voortspruitende gevoelens en neigingen, — hoe imbeciele dan ook het domweg à priori veroordeelen van deze menschen volgens zedelijkheids-dogma's van would-be algemeene strekking, — iedereen zal toch dunkt me moeten toegeven, dat een dergelijk onbewust, onnadenkend zich overgeven aan ongetwijfeld afkeurenswaardige genietingen en . . . . . niet gering te schatten gevaren allerminst den ontwikkelde past.

En daarom stem ik geheel in met den inhoud van het volgende, in de Nieuwe Rotterdamsche Courant voorgekomen, berichtje:

„De Pruisische minister van onderwijs heeft aan de „curatoren van de hoogeschoolen een aanschrijving gericht van den volgenden inhoud: De gevaren van geslachts-ziekten voor de gezondheid, en de verspreiding welke deze „ziekte, volgens geloofwaardige berichten, onder de studerende jongelingschap hebben verkregen, doen het in hooge „mate wenschelijk schijnen, dat de studenten in grooteren „getale dan tot nu toe tegen deze gevaren gewaarschuwd „en met de maatregelen tot hare bestrijding op nadrukkelijke, „populaire wijze bekend gemaakt worden, terwijl ook op „den ethischen kant van het vraagstuk met klem de aan- „dacht gevestigd moet worden. Dit zou het doelmatigst „kunnen gebeuren in korte openbare lezingen voor studenten „van alle faculteiten, te houden, behalve door docenten „van de geneeskundige faculteit, ook door geschikte ver- „tegenwoordigers van de filozofische en theologische faculteit. „Ik verzoek u spoedig voorstellen te doen over de wijze „waarop deze lezingen het best in overeenstemming met het „doel geregeld zouden kunnen worden.“

Kennis van de gevaren, rijpelijke overweging van den ethischen kant van het vraagstuk; ziedaar twee dingen, die honderd maal meer waard zijn dan alle lessen en waarschuwingen van-huis-uit meegegeven!

Ook zelfs gewapend met die kennis en met een scherp en beslist oordeel van de moreele zijde is het nog best mogelijk, dat men niet in staat is zijn hartstocht te bedwingen, doch zoo men er tenminste maar ernstig en krachtig naar getracht heeft, is men voor zich zelf verantwoord en kan vrij en frank overal voor uitkomen zonder voor iemand de oogen te behoeven neerslaan!

Daar nu de door den Pruisischen minister van onderwijs voorgestelde lezingen bij ons vooreerst nog wel niet zullen

*) Paul Heyze. Die Kinder der Welt.

**) Als bewijs, dat ik niet overdrijf zij hier vermeld dat twee of drie groenen verzochten het Weekblad, dat volgens gewoonte aan alle candidaat-leden wordt gestuurd, niet meer te zenden.

Hier kan natuurlijk van eenig eigen oordeel nog geen sprake zijn, het is een succes (!) voor de anti-Weekbladers. — Actie in de groentijd.

worden ingesteld, komt het mij wenschelijk voor dit opstel te besluiten met de aanbeveling van een pas verschenen boekje, dat, wat den medischen kant van de kwestie betreft, er zich uitmuntend toeleent een dergelijke cursus te vervangen.

Ik bedoel de brochure: „Wat volwassen jongens wel eens weten mogen” naar het Fransch van Prof. Alfred Fournier, Lid van den Academie van Geneeskunde bewerkt door Dr. Stephan, geneesheer-directeur van het burgerziekenhuis te Amsterdam. *)

Dit werkje laat zich inderdaad zeer geschikt lezen.

Het is niet ontaard in een mengelmoes van wetenschappelijke gegevens en moraliseerende gewichtigdoenerij, doch behelst alleen onweerlegbare medische waarheden, gegevens, die voor het verkrijgen van een goed inzicht in de zoo ingewikkelde sexueele kwestie onmisbaar zijn. De schrijver heeft zich deze beperking nadrukkelijk tot doel gesteld, zooals o. a. duidelijk blijkt uit wat hij schrijft op pag. 8:

„De vrouw!

„Wat zou ik over haar niet kunnen zeggen als ik een „zedemeester, een wijsgeer of een godsdienstleeraar ware! Ik „ben echter maar een geneeskundige, en ik heb uitsluitend „tot taak hier als dokter met u over dit onderwerp te spreken.” en verder op pag. 9:

„Een enkel woord nog voordat ik dieper op het onder- „werp inga,

„In alles wat volgen zal is alleen en uitsluitend sprake „van zuiver geneeskundige overwegingen. Ik wil daarmede „volstrekt niet zeggen dat overwegingen van anderen aard, „zooals b. v. zedelijke overwegingen, niets met het onderwerp „te maken hebben.

„Verre van dien, maar ik veronderstel dat deze u bekend „zijn door het onderricht dat u van anderen moet hebben „ontvangen en waaraan ik bijgevolg niets heb toe te voegen.”

Dan volgt een behandeling der venerische ziekten, natuurlijk niet te uitvoerig met de ontelbare complicaties, zooals dit in den collegezaal voor a. s. medici geschiedt, doch beknopt, in groote trekken juist dat gevende, wat tot recht begrip van de zaak onmisbaar is.

Enfin! lees 't maar eens. Ik krijg er zoo langzamerhand al meer dan genoeg van!

Wir wollen von anderen Dingen sprechen, vom Jungfernkranz, von Maskenballen, von Lust und Hochzeitsfreude, lalarallala, lalaral-la-la-la.

J. B. H. C.

*) Uitgave: Scheltema & Holkema's boekhandel Amsterdam, prijs f 0.50.

Babel und Bibel.

In het begin van dit jaar werd in de pers melding gemaakt van een heftigen pennestrijd, die in Duitschland werd gevoerd naar aanleiding van twee voordrachten van prof. Friedrich Delitzsch, welke voordrachten later in brochurevorm verschenen. Ik wensch ze hier te bespreken, maar vooraf nog enkele algemeene opmerkingen.

Vanaf de tijden van Luther en Melancton is er een voortdurende strijd gevoerd over de beteekenis, die men aan den bijbel zou moeten hechten. Voor de strenggevoeligen was — en is het nog — het woord Gods, dat absoluut vaststond, waaraan niet te tornen viel, en men alles, zelfs feiten, toetste. Met het aanbreken van de tijden der „verlichting” begonnen verscheidenen in den bijbel een door menschen geschreven kroniek van het Joodsche volk te zien, een geschiedverhaal, dat vooral groote waarde had om de naïef-eerlijke wijze, waarop zowel de fouten en tekortkomingen, als de goede daden der Israëlieten werden medegedeeld. Zij die deze meening waren toegedaan, gevoelden zich daarin meer en meer versterkt, toen de eerste berichten naar Europa kwamen van belangrijke vondsten, bij opgravingen in het oude Assyrië en Babylonië gedaan, welke voor een groot deel het bijbelsch verhaal bevestigden, voor een ander deel evenwel er mee in tegenspraak waren.

Intusschen, alle in het Oude Testament genoemde grootere steden zijn voor en na blootgelegd, en door de ontcijfering van het spijkerschrift, zoowel als door de groote vorderingen, die de ethymologie maakte werd men in de gelegenheid gesteld, de treffende overeenkomst tusschen het bijbelsch verhaal en het weergevonden stuk geschiedenis op te merken.

Dit leidde tot nog uitgebreider gevolgtrekkingen, en volgens de jongste meening op dit gebied is Babylonië de

eigenlijke bakermat van de O. Testamentische verhalen, en zijn de sagen en overleveringen waaraan men in dit rijk geloofde, in gewijzigden, aan land en zeden aangepasten vorm naar Palestina overgebracht, en in den bijbel neergelegd.

Deze laatste zienswijze heeft een warm aanhanger gevonden in prof. Fr. Delitzsch te Charlottenburg, die na uitgebreide onderzoekingen te hebben gedaan, in Jan. 1902 de eerste zijner bekende voordrachten over „Babel und Bibel” hield, in het bijzijn van Keizer Wilhelm, die op ondubbelzinnige wijze zijn lof toezwaaid. Van verschillende kanten werd echter felle kritiek uitgebracht op de door Delitzsch getrokken conclusie, die menigeen den grond van zijn geloof dreigde te ontnemen, en toen hij een jaar later zijne tweede lezing over hetzelfde onderwerp hield, trachtte de Keizer, wien men op een voor hem min aangename wijze aan het verstand had gebracht, dat hij zijn standpunt boven politieke zoowel als godsdienstige partijen geen oogenblik mocht vergeten, zijne eerste spontane opwelling goed te maken door ditmaal Delitzsch te gaan bestrijden.

Intusschen, in geheel Duitschland brachten de lezingen eene geweldige beroering te weeg. Het aantal brochures, waarin men de zienswijze heeft trachten te weerleggen, is legio, maar, omdat het daar alweer het geloof was, dat op den voorgrond werd geschoven, en de bestrijding kwam van mannen, die even stijf in hun dogma's gewikkeld zitten, als een pasgeborene in de windsels, was het resultaat te verwachten. Onze onderzoeker bleef natuurlijk bij zijne meening, en toen de beide lezingen in druk verschenen, heeft hij ze van een aanhangsel voorzien, waarin hij enkele van de meest teekenende bestrijdingen weerlegde.

Overigens vallen beide voordrachten op door de groote objectiviteit, die in acht genomen is. De schrijver geeft zooveel mogelijk slechts feiten en laat het trekken van eene conclusie over aan den lezer. Toch is de behandeling der stof zoodanig, dat iemand, die niet al te oppervlakkig leest, door combinatie der feiten a. h. w. gedrongen worden tot de oplossing, die Delitzsch als de juiste beschouwt.

We willen hier enkele bewijsgronden uit den zoo rijken voorraad kiezen en bevelen voor het overige deze boekjes dringend ter lezing aan.

In de eerste plaats bestaat er een groote overeenkomst tusschen de Babylonische en Israëlitische taal, en een voorbeeld toont ons, hoezeer het goed begrip van het O. Testament wint door kennis van de Babylonische literatuur. Delitzsch bewijst dit met de bekende, in den bijbel meerdere malen voorkomende wensch:

„de Heer zegene u en behoede u,

de Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig

de Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede” waarvan de ware beteekenis ons eerst duidelijk wordt door die welke in de Babylonische taal aan deze uitdrukkingen wordt gehecht. Daarin beteekent „zijn aangezicht over inmand doen lichten”, het dien iemand met zijne bijzondere liefde omgeven. „Das herrliche Segenwort wünscht also, sich steigernd, dem Menschen von Seiten Gottes Segen und Schutz, Freundlichkeit und Gnade und endlich sogar Gottes Liebe, um dann aus zu klingen in das „Friede sei mit dir”, jenen warhaft schönen Segengruss des Orients”.....

Uit twee tegenstrijdige teksten in Exodus en Deuteronomium, die beide den reden van de instelling van den Sabbathdag inhouden, besluit Delitzsch, dat de oorsprong daarvan den Israëlieten zelf niet duidelijk was, een conclusie, die, op zich zelf beschouwd, misschien wat te snel getrokken schijnt. Maar van veel beteekenis wordt dit verschilpunt, wanneer we het beschouwen in verband met het bestaan van een zevende rustdag der Babyloniërs, welks oorsprong ons in de opschriften is bewaard gebleven. De schrijver vertelt ons dan, dat volgens de opgegraven offer- en feestkalenders de 7e, 14e, 21e en 28e dag van iedere maand de dag was, waarop men geen gebraden vleesch eten, zijn kleed niet verwisselen, niet offeren mocht, enz. en dat dit verbod zou zijn ingesteld ter viering van de verzoening met de goden.

Nog slechts ééne aanhaling wil ik doen, die tevens de groote waarschijnlijkheid van het door D. in beide lezingen betoogde in een helder licht stelt. In Egypte is een babylonische tafel gevonden, waarin in spijkerschrift eene legende is gegrift. Met roode, Egyptische inkt heeft de Egyptische geleerde aantekeningen gemaakt, die getuigenis afleggen van zijne studie van de taal der Babyloniërs. Welnu wanneer tot zelfs in het Nijldal de babylonische letterkunde, hare bestudeerders vond, waarom zou men dan niet terstond

aannemen, dat ook het Joodsche land er door overstroomd was?

Het aanhalen van meerdere voorbeelden lijkt mij overbodig, en tegenover de groote massa der door D. genoemde feiten leggen een paar meer of minder geen gewicht in de schaal. Ik kan niet anders, dan hun die in de kwestie belang stellen, nogmaals met aandrang de lezing van beide voordrachten aanbevelen.

In het algemeen schijnt het me toe, dat de belangrijkheid van de vondsten, zoowel in Babylonië als in Assyrië, Egypte en andere landen, waarvan in den bijbel sprake is gedaan, te veel over het hoofd wordt gezien, althans onderschat. Het niet te weerspreken feit, dat een groot deel der bijbelsche verhalen door opgravingen en ontcijferingen bevestigd zijn, mag ons niet weerhouden, ook de andere aan een nauwkeurig onderzoek te onderwerpen. Alleen door ze te toetsten aan vaststaande feiten kan men langzamerhand tot juiste waardeering van den bijbel, vooral van het O. Testament, geraken. Het is dan ook te hopen, dat de geleerde onderzoekers, die in dezen de aangewezen personen zijn, om ons voor te lichten, zich niet zullen laten afschrikken door den strijd, waaraan Delitzsch's conclusies blootstonden, en dat eindelijk eens een begin wordt gemaakt met te trachten, de groote massa een juiste opvatting van de waarde van den bijbel bij te brengen.

K.

UIT DE STUDENTENPERS.

Uit de rubriek „Utrechtsche Theerandjes” in de **Vox Studiosorum** nemen wij de volgende aardig-geschreven schets over:

DE EEUWIGE NOVIET.

Daar heb je hem waarachtig weer . . . . . de eeuwige noviet . . . . .

„Hé jongen kom eris hier, hoe heet je, hier . . . . .”

„Jawel meneer, ze hielden me vast . . . , u zegt, ik heet . . . . .”

Ieder jaar komt hij weer de eeuwige noviet. Ieder jaar incarneert hij in een andere naam maar in hetzelfde uiterlijk en maakt dan zijn povere verschijning onder zijn collega's. Ieder jaar loopt hij met gejaagde blikken door de groenenkroeg en kijkt schuw door zijn brillleglazen naar die vreemde menschheid op. En ieder jaar zal hij terug komen, geel en mager en vervelend.

Hij is de pest van mijn groentijd. Kom ik op een kamer dan zit hij daar tegen het gordijn mij verwijtend aan te kijken alsof ik hem ooit iets gedaan had. Is het vol op de groenenkroeg dan kan ik mij niet draaien of ik loop hem tegen 't lijf en maakt hij zacht zijn excuses. En heb ik hem eens op de koffie dan doet zijn zweeterigheid mijn spiegel beslaan en maakt de broodjes kil en klam. Nooit nog heb ik hem zien lachen. Altijd is hij in 't idee dat hij mishandeld zal worden of over intieme kwesties doorgezaagd. En zoodra hij gelegenheid ziet weet hij zich tusschen papiermand en schoorsteenmantel op te vouwen en kleeft dan als een kille vleermuis aan de bloemen van het behang vast.

Wie is hij toch, die mysterieuze eeuwige noviet? Na den groentijd heb ik hem nooit terug gevonden, een maand later kan ik mij zijn gezicht nog maar flauw verbeelden en dan half September onverbiddelijk maakt hij weer zijn periodieke verschijning. Wie is hij? Is het een tweede Ahasverus, die misschien een groen mishandeld heeft en nu ten eeuwigen dage geen tweede jaars worden mag? Of is het een wraakgod voor al het onschuldig vergoten novietenbloed? Of wat is het anders? . . .

„O God daar heb je'm weer wat moet je nou van me?”

„Meheer, ik moet nog negen namen hebben voor aanstaande Vrijdag . . . . .”

BOEKBEOORDEELING.

De aandacht wordt gevestigd op nevensgaande advertentie van de firma J. B. Wolters te Groningen, die de uitgave aankondigt van eene „Handleiding bij de Studie der Staatshuishoudkunde” door F. J. van der Tak.

Ten zeerste is dit werkje aan te bevelen daar actueele vraagstukken er helder en beknopt worden uiteengezet. De pachtwaarde theorie van Ricardo, landnationalisatie,

Geld, Crediet en Bankwezen zijn buitengewoon goed behandeld. Ook 't onderwerp Trusts en Coöperatie is zeer volledig.

We vinden er naast die van Stanley Jevons ontleed aan de „Fabian Essays” van Wibaut eene hoogsteigenaardige oorspronkelijke waarde theorie.

Het boek is volkomen „up to date” zelfs het Bankoetroot van 1904 ontbreekt niet!; terwijl het groote werk van den hoogleeraar Mr. Treub over Karl Marx in zijn resultaten beknopt is opgenomen.

De prijs (1,50) van het in handig formaat uitgegeven werkje behoeft niemand af te schrikken.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

Von Fielitz-avond.

Een ieder zal zich nog wel Oscar von Fielitz herinneren, den artistieken leider van het eerste Uberbrettl-gezelschap, dat ons land bezocht.

Tusschen de voordrachten en zangnummers, die Heinz Buda e.s. ten beste gaven, wist von Fielitz door de buitengewoon geestige wijze, waarop hij zijn soms wel wat gepeperde verhalen voordroeg, zijn toehoorders — „publiek” is hier een verboden woord! — alleraangenaamst bezig te houden.

Later, nadat het Uberbrettl vrijwel uiteen was, is het hem niet voor den wind gegaan; als ik me niet vergis was hij zelfs genoodzaakt o. a. in de „Vic” te Amsterdam een verbintenis te aanvaarden. En tenslotte is hij als slachtoffer van de Deutsche vervolgings-koorts of -waanzin te Berlijn wegens in Nederland gepleegde „Majestätsbeledigung” aangeklaagd en van het kraambed zijner vrouw naar de gevangenis gevoerd.

Men zal zich de berichten herinneren, die hieromtrent in de Hollandsche bladen voorkwamen. De inlichtingen, die verschillende dagblad-correspondenten hadden ingewonnen, stemden allen hierin overeen, dat de Duitscher Ergman, die Von Fielitz vijf maanden na het z.g. misdrijf aanklaagde, allesbehalve gunstig bekend stond en dat een persoonlijke haat tegen Von Fielitz zijn drijfveer geweest was.

Toevallig kreeg ik inzage van twee brieven door M. von Fielitz, de vrouw van den aangeklaagde aan een mijner kennissen, een advocaat in Den Haag, gericht, waarin zij hem o. a. inlichtingen vroeg omtrent de majesteitsbelediging in Nederland en tevens haar treurige toestand: — zonder eenige verdienste door de voorloopige gevangenschap van haar man — beschreef.

Uit deze brieven wil ik een paar zinnen citeren om een idee van haar toestand te geven:

„Ich sage Ihnen indesz noch herzlich Dank, für die 20 Mrk. welche mir ein bischen halfen, da ich damit einen Theil der Miethe zahlen konnte und ich noch in der Wohnung bleiben darf —”

„Ich wandte mich an mehrere Bekannte, doch Sie waren der Einzige, welcher meine Bitte erhörte — es wird keiner glauben wie schlecht es uns durch dies Unglück geht — ich fühle mich bedeutend wohler doch bin noch immer ohne Verdienst, im Sommer ist es sehr schwer einen zu finden und ein Junge im Wachsen will essen — es ist zu traurig!”

En wat verder:

„Heute sind es 10 Wochen, dasz mein Mann in Untersuchung ist und so lange sind wir ohne einen Pfennig Verdienst”.

Het vonnis luidde: negen maanden gevangenisstraf.

Hoe de toestand van vrouw en kind nu is kan men zich gemakkelijk voorstellen.

Nu zal er, door I. G. O. V. georganiseerd, een soirée musicale op de kroeg gehouden worden — hoogst waarschijnlijk Vrijdag 9 October om te trachten eenige financiële steun te verlenen. Ettelijke beroemde „sterren” hebben hun geheel belangloze medewerking toegezegd o. a. de bekende Cake-Walk danser uit de lustrum tijd. De vrijwillige bijdrage is gesteld op f1.—

Ik hoop, dat het bijna onnoodig zal zijn de leden der sociëteit tot het bijwonen van dezen avond op te wekken.

En vooral de 1e jaars mogen deze uitmuntende gelegenheid, om behalve mee te werken voor een goed doel tevens een allergenoeglijkste avond op de S. P. door te brengen niet laten passeeren!

J. B. H. C.

S. D. P. C. SOCIALISTISCH LEESGEZELSCHAP.

Men kan zich op 't leesgezelschap abonneeren bij N. G. KAM, Koornmarkt 72, tot uiterlijk 15 October. Men verbindt zich voor een jaar tegen betaling van f4,— te voldoen in twee termijnen (November en Februari). In 't leesgezelschap zijn opgenomen: „Nieuwe Tijd”, „Neue Zeit”, „Gleichheit”, „Socialistische Monatshefte”, „Mouvement

Socialiste”, „Revue Socialiste” en „Avenir Sociale” en „Justice”. Op aanvraag worden gaarne tijdschriften ter kennismaking toegezonden.

STEUNPENNING.

Ingekomen bij de redactie voor de slachtoffers van de Aprilstaking van W. L. G. f10,—; D. de I. f3,—; E. O. f2,50; A. C. de J. f2,50, totaal f18,—.

ADVERTENTIEN.

Civiel-Ingenieur te Delft
repeteert **WISKUNDE**

voor de examens B aan de Pol. School.

Brieven gelieve men te adresseeren aan den Heer J. WALTMAN Jr., onder n°. 3028s-w.

Gelegenheid tot
KOFFIETAFEL voor 4 Heeren,
en tevens voor **DINEEREN**.

Adres Mej. MAKKES, Brabantsche Turfmarkt 82.

Eettafel aangeboden

voor 8 of 10 Heeren.

Adres OUDE DELFT 128a.

Gelegenheid aangeboden voor
KOFFIEDRINKEN

voor **10 of meer Heeren**, nette bediening, billijke prijs. Adres: Bureau van dit Blad.

Te huur aangeboden:

een nette Zitkamer,
zoo noodig met **twee frissche Slaapkamers**, op de beste stand, voor billijken prijs.

Adres: Bureau van dit Blad.

Door vertrek naar elders **te huur aangeboden:**
een zeer mooie VOORKAMER
en frissche Slaapkamer.

Zeer net gemeubileerd, billijke condities.

Adres: Bureau van dit Blad.

Te koop aangeboden
een witte Schotsche HERDERSHOND,

9 maanden oud.

Te zien en te bevragen bij J. M. VAN HEIJENOORT, Zuiderstraat No. 100, Delft.

Ter overname gevraagd:

een MICROSCOOP,

om bij Mijnbouwk. studie te gebruiken.

Franco brieven met prijsopgaaf, onder n°. 3047s-w, aan het Bureau van dit Blad.

Vegetarisch Restaurant
„THALYSIA”,
Noordeinde N°. 32.

Geopend van 's morgens 10 uur tot 's avonds 7 uur.

Gelegenheid tot eten à la carte van 4-7 uur.

Aanbevelend, **G. J. SLIEKER Jr.**

S. DE VRIES,
Med. Doct^s., Arts.
NOORDEINDE 31,

zal voortaan behalve op de gewone spreekuren, 's avonds van 6¹/₂—7¹/₂ uur te spreken zijn.

Rijjool.

De ondergeteekende houdt zich evenals vorige jaren beleefd aanbevolen voor de levering van

Wijnen, Champagne, enz.

Aanbevelend,

J. J. G. BOERE,
Telefoon 188. Hypolitusbuurt 2.

Zooeven verschenen bij

J. B. WOLTERS te Groningen:

Handleiding bij de
studie der Staathuishoudkunde

DOOR

F. J. VAN DER TAK.

H.H. Studenten

worden er op attent gemaakt, dat de beste Oost-Indische inkt, de beste verf voor Technici en Kunstschilders, in Nederland wordt gefabriceerd.

Vraagt

TALENS & CO'S

Aquarelverf,
Watervaste
inzwarte
Oost-Indische
Inkten,
Watervaste
teekeninkten,
Inkten voor
Technici,

Schrijf- en Copieerinkten, Pasta, enz.

Waarom zult U de ontwikkeling van Uw eigen land tegengaan door duurdere en slechtere Buitenlandsche Fabrikaten te gebruiken?

BEPROEFT EENS voor het aanleggen van inzwarte vlakten onze geconcentreerde

Tempelinkt No. 107.

TWEEDE BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van VRIJDAG 2 OCTOBER 1903.

REDE

GEHOUDEN DOOR DEN

President van het Delftsch Studenten-Corps,
den Heer C. VAN DER HOEVEN,
bij gelegenheid van de plechtige Inauguratie der Candidaat-leden,
op Vrijdag 2 October 1903.

Mijne heeren, Senatoren!

Uit uw naam is het dat ik in de allereerste plaats U
Heeren Honorair Senatoren en U,

Leden van het Delftsch Studentencorps,

een dankbaar welkom toe wil roepen voor uw talrijke opkomst op deze plechtige corpsvergadering. Mochten voor ons niet alle oogenblikken in den afgelopen termijn van ons Senatorschap voorbijgaan zonder deceptie, wanneer het betrof uw belangstelling in de resultaten van onzen arbeid, dien wij met welgemeende plichtsbetrachting gaarne gaven aan uw corps, heden kunnen wij met vreugde constateeren dat gij in grooten getale zijt opgekomen om U, bewust van het ernstige van dit oogenblik, te scharen aan de wanden van deze zaal om den kring te vormen, die straks met hoopvolle vervoering op zal nemen hen, die in het centrum nu gezeten zijn, hakend naar den dageraad van hun studentenleven. Moge deze belangstelling belofte zijn voor blijvend interesse.

Candidaat-Leden,

Nog enkele oogenblikken en het nieuwe leven waar gij de laatste weken reikhalzend naar hebt uitgezien, zal u eigen worden.

Gij staat nu aan den dageraad van uw studentenleven. Straks zal een wilde wolkbreuk van vriendschappelijke geestdrift den laatsten nevel op doen trekken, die nog den glans verzwakt van wat uw leven wordt.

Aan mij nu de heerlijke plicht u op dit oogenblik de hand der vriendschap toe te reiken, om u voor te gaan naar de plaats vanwaar gij zult zien opkomen de zon van uw nieuwe levensperiode.

Vol ongemotiveerde verrukking hebben de meesten van u opgekeken naar den schoonen hemel uwer toekomstidealen, doch onbegrepen bleef hij nog bedekt door sombere onweerswolken, die aan uw oog het licht ontnamen van wat eens de mooiheid van uw hierzijn wezen zou.

Gij kwaamt hierheen, verheugd van zin, omdat de schooldwang nu voor goed van u verwijderd was, omdat gij vreemden hoordet spreken van de charme van het studentenleven, omdat gij wist dat intiem vriendschappelijk leven gepaard ging met gezelligheid.

Weinig bevroedde gij, hoe oppervlakkig uw vermoedens waren voor uw wonderschoone toekomst.

Gij wist niet wat u brengen zou die tijd die traag verliep van af uw komst tot heden.

En weinig was er u duidelijk van wat er gebeurde om en met u.

Wat heilig voor u scheen werd grof verguisd, geslagen. Wat eerlijk was, werd valsch gemaakt; wat gij verdedigde met hand en tand, dat zaagt ge nedersmijten toteen nietswaardig onding; ja, alles om u heen scheen in strijd te zijn met wat tot nu toe gij zoo dierbaar in u had gedragen.

Zoo veel, zoo heel veel scheen in grooten opstand tegen u te komen!

Doch dit alles hadt gij nodig!

Moeilijk was de tijd die achter u nu ligt. Voor dat gij u opkwaamt geven voor den voorbereidingstijd voor uw studentzijn, gingt gij voort in uwe jeugdige jongelingsjaren, kalm en zonder moeite, als in een frissche wandeling door liefelijke landaunen.

Gij hadt nog niet geleerd te zien naar wat er om u heen gebeurde; gij mistet nog het ernstig besef dat wat gij in uw verder gaan voorbij zaagt trekken in gestadig voortbewegen, u kracht kon geven door zijn schoonheid, u louteren kon door het zien van wat er somber, slecht of vuil zelfs was.

En als soms oogenblikken kwamen dat uw weg niet meer zoo glad en makkelijk was, dan meendet gij direct, met de kortzichtigheid, die u allen eigen was, dat slechts uw „mannelijke kracht zoo groote moeilijkheden” kon overwinnen.

• Of wel gij zaat verdrietig neer, en uw tranen waren de boden van uw kinderlijk gemoed en van uw ongegroeid karakter, en vroegen om een vriendenhand van uw vader, uw moeder of uw voogden, die gij, in het allergrootst vertrouwen, zoo troostrijk en zoo sterkend vondt te kunnen drukken. Die hand zij werd u nooit onthouden.

En dan werdt aan die vriendenhand geleid, verder op den weg die u eenmaal was aangewezen als de beste.

Toen kwam een bergland u in het verschiep. Wellicht voor de meesten onder u het eerste bergland uws levens.

Gij hadt het schoone leven, dat in bijna volkomen onbekendheid achter dat hoogland u wachtend was, uitgekozen voor uw toekomst. Gij wist het, dat slechts over die ruwe streek van ravijnen en rotsen, van dalen en steile hoogten, uw weg te zoeken was. Wel meendet gij de noodige kracht te bezitten den tocht te aanvaarden dien gij u zelf hadt opgelegd, doch de vrees voor wat komen zou, deed u het volgende moment integendeel uw groote zwakheid voelen; de leidende hand die tot dien tijd u nooit verlaten had, bleef, door de onmogelijkheid der omstandigheden daartoe gedwongen, achter en liet u gaan, alleen, de moeilijke toekomst tegemoet.

Toen moest gij zelf uw weg gaan zoeken, toen moest gij zelf het leven door, uw eigen leidsman moest gij worden. In uw zelf zoudt gij voortaan de kracht moeten zoeken om voort te gaan als de onbekendheid met uw omgeving u den weg zou doen verliezen.

En gij hebt die kracht gevonden. Met moeizame volharding zijt gij dien tijd doorworsteld, waar gij met zooveel verschrikking tegen hebt op gezien en veelvuldig zullen uw indrukken zijn, die gij er uit hebt opgenomen.

Als een vroolijke jongeling zijt gij hierheen gekomen, hoog opgaand in spannende verwachting naar ons studentenleven. Doch inplaats dat gij hier vondt de gastvrije ontvangst van een vriendenkring waarin gij zoudt worden opgenomen, vondt gij vernederenden hoonlach van bijna niets dan vreemden.

Waar gij hooptet dat een troostrijk woord u niet onthouden zou worden, u weder op zou heffen, daar vondt gij verwijten die u waren als felle slagen in uw terneergedrukt gelaat. Met opzet bracht men u in moeilijkheden, waar gij geen uitweg meer in zaagt.

Toen voeldet gij dat er oogenblikken konden zijn, dat uw eerlijk weten, uw oprecht gemoed en uw verstand te kort nog zouden schieten om de goede richting u te wijzen.

Gij begon te weifelen over alles wat men u vroeg, gij kreeg wantrouwen in wat gij zelf deedt, gij zaagt in, dat de „mannelijke kracht” die gij in u voeldet en waarvan gij voldoende verwachtet om uw verder leven in te gaan, slechts een speelbal was met weinig veerkracht, in handen van een kinderlijk gemoed.

Gij hadt u zelf overschat!

En vaak verviel gij in overpeinzingen, waar gij zelf het centrum uwer gedachten in waart. Gij gingt begrijpen dat, zoo een werkelijk mensch uit u moest groeien, nog veel aan u moest worden toegevoegd, nog véél bij u moest rijpen, en veel ook worden afgelegd, voor immer.

En toen werd in u wakker dat grootsche idee, die hoofdgedachte, noodzakelijk voor elkéén die leven wil, in hooge rijkdom van leven, dat gij vóór iemand, u zelven goed moet kennen; dat uw eerste vriend uw eigen hart moet zijn, dat gij het grootst vertrouwen moet hebben in de oprechtheid van uw eigen innerlijk wezen.

In absoluut onpartijdige zelfcontrôle moet gij ten allen tijde den voortgang in de goede richting van uw streven kunnen vinden. En dan eerst zal uw oordeel over wat gij om u ziet van waarde zijn voor de evolutie van uw eigen individualiteit. En wanneer gij u van deze levensvoorwaarde bewust gevoelt, dan ook zal de tijd die achter u nu ligt, weinig kwaden invloed op u achterlaten.

Want dan zal het u ook duidelijk zijn geworden dat niet elk optreden jegens U even fair was als gij dat verwachtet. Gij zult gewaar geworden zijn dat wel eens over u is losgebarsten een wilde stroom van bruutheid en droe-

vige degeneratie, met geen ander doel dan over uw ontvankelijk gemoed slechts uit te kunnen braken de laagheid van een ongevoelig leven; de verschrikking die het in u bracht, de walging die het wekte, werd opgevat door hem die tot u sprak, als het gevolg van den imponeerenden invloed van zijn superioriteit in ruw zijn. Want inferieure ruwheid was voor hem de krachtigste bravour. En de walging en verschrikking hebben u misschien het hoofd doen afwenden, doch erger is dat er zullen zijn die terneergedrukt, met verwarde gedachten in het hoofd „over mooiheid van studentenleven”, in sombere meditaties tot zich zelf terugkeerden, geschokt in het teerste wat zij in zich hadden.

En dit feit stemt mij droevig en ik wil trachten u tegen de gevolgen te waarschuwen.

Het stemt mij droevig, omdat daaruit blijkt dat er steeds nog menschen in ons midden zijn, die niet het flauwste besef hebben van de verantwoordelijkheid over u, die zij bij uw aankomst in handen kregen. Helaas, zij maakten van dezen tijd gebruik om hun gemis aan hogere capaciteiten te verbergen onder den schurftigen mantel van grove vulgariteit.

Doch hoe veel dommer zijn zij nog in hun politiek, dan die vogel die zijn kop verbergt in zijn veeren als de jager hem op het spoor is. Want als zij slechts zich verscholen hadden in hun ware veeren van onbenulligheid, dan zouden zij ongemerkt voor u in den grooten hoop zijn voorbijgegaan.

Maar zij zochten een ander schild; doch ziet, het is een schild dat voor hen zelf slechts is een dom reclamebord voor protesten van walging der publieke opinie en erger nog een wapen dat enkelen van u zal hebben gekwetst in een der gevoeligste plaatsen van uw ongehard emotieleven.

En hierin was juist alles gelegen wat hun handelwijze aan den schandpaal brengt van ons oordeel. Zij hebben u vuil gesproken over wat u het heiligst was in uw leven en zagen niet dat zij u neergeslagen hadden, gebroken in uw hoogste overtuiging. En toen lieten zij u gaan zonder u op te heffen uit uw verslagen stemming.

Welnu gij hebt nu zelf ondervonden hoe vulgariteit kan zijn de doodslag voor uw beter denken.

Begint dan met er u uit op te heffen en u te stellen boven hen die het u aandeden. Dan kan, wanneer wij een jaar verder zijn, een schoone toekomst gloren, want dan leg ik in uw handen den plicht te strijden tegen deze droeve uitingen van laaggezonden.

Begaat niet de misdaad aan anderen, waar gij zelf eens het slachtoffer van werd.

Ik wil hopen dat gij uw uiterste krachten geven zult als eenmaal die tijden hier weer zijn.

Gansch anders was het ruw zijn van hem, die u eerst voor oogen stelde de inferioriteit van vele dingen, doch dan u op deed gaan tot grooter hoogte nadat gij de waarheid had gezien, en den schrik had doorstaan.

Ziet goed wat gebeurd is en of gij zelf daar één nadeel zelfs uit moet overhouden.

Integendeel de afkeer van wat laag en leelijk is, brengt tot grooter drang naar evolutie van uw geestelijk wezen, en maakt tevens wakker de hoogste roeping die u moet bezielen: het zwaard te omgorden in den heiligen veldtocht van uw leven tegen al wat laag en wat verderfelijk is, tegen al wat leugen en wat onrecht is.

Dat moet uw leven zijn, dat moet uw toekomst zijn wanneer gij rijkdom in uw leven wilt verkrijgen in ons „Delftsch Studenten Corps!”

Doch dan ook moogt ge niet meer zijn een zwakke broeder, die zich schuil houdt in de achterste gelederen. Want dan valt ge spoedig in handen van hen die gij be-laagt; want al wat minderwaardig is, vindt slechts zijn krijgstaktiek in omtrekkende beweging, en verrast u plotseling het eerste als gij u rustig voelt achter hen die u voorgaan.

Wilt gij den strijd des levens ingaan, onverschrokken, bewust van uw kracht, dan moet gij ook het gevaar dat u omringt, in de oogen kunnen zien! Dan moet gij in zijn naakte waarheid ook durven doorgronden dat naast miserialiteit in moreel en intellectueel leven, de rijkste weelde van hoog opgaande pracht vaak te vinden is.

En hiermede zult gij begrijpen dat ik tegelijkertijd mijn veroordeeling uitspreek over elk eenzijdig denken. Ziet in, dat naast elke hoogte ook een laagte wezen moet, en dat zij in elkander, op oneindig veel verschillende wijzen kunnen overgaan.

Oordeelt nooit voordat gij zeker weet dat een streng voorafgaand onderzoek u daartoe het recht kan geven.

Bedenkt dat voor een oordeel nooit één daad alleen, reeds genoeg kan zijn, want elke daad heeft steeds gestaan onder

invloed van omstandigheden die het wezen van den daad vaak gansch kunnen wijzigen.

Het uitspreken van een oordeel is even gemakkelijk als het dooden van een mug, doch helaas door de domheid van de menigte die gaarne luistert waar met aplomb gesproken wordt, verder strekkend in zijn gevolgen. Wie den moed wil hebben een oordeel uit te spreken dat den toets der juistheid kan doorstaan, moet zeker zijn dat een zuiver beredeneerd pleidooi te zijner verdediging in zijn eerlijke overtuiging voorhanden is.

Laat daarom nooit ééne gedachte een andere op doen volgen in de ontwikkelingsreeks van uw redenatie, voordat gij de voorgaande aan alle zijden hebt omringd met alle mogelijke bij-omstandigheden en daarmede in zuiver verband hebt gebracht. Want helaas hieraan gaan te velen mank. Zij hebben niet gezocht, gezien, gevoeld en begrepen, doch zij hebben gehoord, gelezen en aangenomen.

Neemt niets aan, eer gij zelf er den grond van waarheid in hebt gevonden die in uw opvatting volkomen harmonie van denken geeft.

Doch . . . . begint in de allereerste plaats met de gedachte dat in alles wat gezegd of gedaan wordt om u heen, de waarheid zetelen kan.

Want anders blijft gij dommer nog dan de kluzenaar, die in arrogantie van geloof in zijn gezichtskring niet op wil nemen het denken van zijn naaste.

Zoekt, zoekt hier rond zooveel ge kunt, denkt, begrijpt en voelt.

Zoekt in uw zelven, in uw vrienden, in uw ruimere omgeving, zoekt in kunst en in wetenschap.

Laat uw gedachten gaan van het laagste af, zoodat een ijsskoude rilling u beven doet van bijna vernielende stemming, tot het hoogste toe, in idealen, waar uw geest zich zwevend voelt in veredelende hoogten.

Doch keert in tijds terug tot wat uw leven is, want in idealen vindt gij wel een wondere levenskracht, doch waakt er voor dat zij niet meester worden van uw verstand.

Hier, waar gij om u heen het leven in wording zult bezien, wederzijds gevoed door de hevigste contrasten, daar moogt gij niet komen als een ijdele dromer van hooger zieleleven, als een ziekelijke dweeper met al zijn denken in maagdelijke schoonheid zwevend in een atmosfeer van onsmetbare reinheid.

Want dan begrijpt gij niet, dat gij als mensch geboren zijt en als mensch uw koude plichten dragen moet; en spoedig zijt gij dan verloren!

Verloren voor uw omgeving, verloren voor uw vrienden doch in de eerste plaats verloren voor uw zelf. Neen, gij moet u bewust worden dat, wilt gij niet ten onder gaan in het invloedrijke intens-contact van karakters in karakters, werkend en terugwerkend, gij als een krijgsman in den strijd u sterk moet gevoelen tegen alles wat u tarten wil.

De Groentijd heeft bij u in het eerst de teere draden ruw verbroken waarvan uw broos gemoed zoo fijn was saamgevlochten, doch het heeft zich nu weer saamgehecht uit sterker stof, die met trotsch *dédain* de slagen dragen zal die in geweld uw innerst voelen zullen doen schokken. En dit heeft u slechts doen groeien in kracht en in adel van karakter. Geen karakter-trek maakt den mensch ondragelijker voor de samenleving dan „gevoelloosheid”, doch wee hem die zich door overgevoeligheid blootstelt aan een absoluten ondergang. Zij zijn als de drenkeling in wilden stroom die door gemis aan kracht het offer moet worden aan de elementen.

De natuurlijke frissche kracht van een jong mannenhart moet het hoofd u hoog doen houden, boven de branding der zee.

Natuurlijkheid in uw gansche wezen is de eerste voorwaarde om van belang te kunnen zijn voor uw omgeving.

Haat alle persoonlijke aanstellerij zoo ze niet door natuurlijke drang geboren wordt uit originaliteit of uit opgewonden vreugdeextase. Want dan is van aanstellerij geen sprake meer, doch slechts van dulle ontboezemingen uit een frisschen geest gesproten, en deze laatste heeft noodig om frisch te blijven: variatie van stemming. Want waar altijd ernst is, daar kan geen ware ernst zijn.

Neen, ik heb het u straks al duidelijk willen maken: Gij moet hier rond gaan, zoekend naar den frisschen zonneshijn wanneer gij vreugde om u heen van noode hebt, en dan weer zult gij regen kunnen vinden als uw wezen dorst naar de lufenis van ernstiger gedachten.

Gij zult hier rond gaan in de hoogste verrukking wanneer gij zult gaan leeren wat de opgang van uw leven is.

Want daarvoor zijt gij hier gekomen, dat zal het voorrecht zijn van uw veel geroemd Studentenleven, dit is de meerdere mooiheid die het in zich heeft dan het oppervlakkige genot van „vrijheid”, „charme” en „gezelligheid”.

Hier zult gij leeren leven.

Gij zult het elkander leeren en u zelve.

Gij zult uw blik verruimen in alle details die u denkbaar zijn.

Doch denkt niet dat al dat mooie u zal komen aangewaaid zonder dat gij zelf uw krachten daarvoor behoeft te geven. Dan zoudt gij zijn in ons Corps, als het opkomend gewas op het land dat wachtend op een zegenrijken regen gestadig ligt te blaken in de fellen brand der zon. Gezaaid om eenmaal zelf zijn vruchten te gaan dragen, verschroeit de kiem die wortel reeds geschoten had, verbrandt, totdat ten slotte elk leven is vergaan.

Stormt straks binnen in ons Corps met alle onbevangenheid die in u is.

Stort u er in, en zoekt op zijn groote verscheidenheid van voordeelen, want meer zijn deze dan ge denken kunt.

Niet slechts op uw kamers zult gij het leven leeren. Want in het Corps, in zijn vereenigingen kunt gij vinden alles wat gij wilt. Overal zult gij uw gedachten kunnen wisselen met die eens anders.

En dat is het, waar ik u allen voor wil oproepen.

Blijft niet in uw intiemen kring van clubgenooten, omdat gij meent daar ernstiger te kunnen spreken dan in een kring van vreemden. Zeker, uw eerste behoefte zal zijn te weten wie uw clubgenooten zijn en in hoever gij elkander aan kunt vullen. Uren en uren zult gij met elkander verpoezen en in tal van gemoedsstemmingen en omstandigheden in elkander opgaan.

Doch begrijpt dan ook dat gij ten slotte in kringloop voortgaat, zoo gij niet verder ook wilt zien.

Want zoovelen zijn er, die de lust ontbroken heeft te zoeken naar het onbekende, hetzij uit niet-begrijpen, hetzij uit overdreven nederigheid of uit schroomvalligheid. Zij voelen zich thuis in den kring die hun eigen is, zij vinden daar het erf van hun zijn en zijn tevreden met de vruchten die zij daar deelachtig worden. Maar zij hebben nooit beseft dat zij in hun Corps een lusthof hebben veel grooter en veel schooner dan hun bekrompen erf en dat daar de vruchten talrijker en verscheidener in soort nog zijn.

Laat er een drang in u wakker worden, een vurige drang naar het weten van alles wat nog onbekend u is. Dan zult gij zien dat, zoo gij ernstig en eerlijk rond wilt zien in het druk beweeg van al die vreemden om u heen, daarin ook juist de bron te vinden is van dien tooverstroom des levens die ongemerkt met het heilig water der verrukking, den vreemdeling tot vriend u doopen zal, wanneer het oogenblik daarvoor gekomen is. Dan zal het u niet gaan als zoovelen die heengaan van hier, even arm aan geest als toen zij de eerste maal hier kwamen.

Het diploma van Ingenieur is hun eenige rijkdom doch bitter zal de teleurstelling zijn als zij eenmaal zullen zien dat in de maatschappij naast „wetenschap” ook „mensch zijn” wordt gevraagd!

Zoo hebt gij dan, naar ik hoop, na wat ik nu tot u gesproken heb, reeds iets gevoeld van de schoonheid van onzen stand. Die stand is mooi, voor elkeen die zijn eischen ook begrijpt, doch tevens moeilijk en gevaarlijk. Want gij zult hier staan, omringd door één jong leven even als het uwe, en veel zullen de verleidingen zijn die daar aan grenzen.

Telken jare zijn er weer die ondergaan ten spot van den demon die hun zwakken wil bezeten heeft.

Genotvol zal het u allen zijn in dolle vreugdezangen de dankbaarheid van gansch uw wezen uit te kunnen storten; de weelde van het studentenleven zal u opgetogen maken tot in daverende geestdriftzangen, doch zorgt ook dat gij de weelde van het vrije leven dragen kunt. Want even als het ernstig besef zijn natuurlijkheid moet behouden in de afspiegeling van ware vreugd, zoo zal ook vreugd eerst eerlijk kunnen zijn, uit ernst ontstaan.

En hier ben ik gekomen aan de goddelijke poëzie die ligt in het jong-studenten-leven: *De hoogste vreugd en diepste ernst moeten immer hand aan hand ons voorgaan op den korten reis door het heerlijk jonge leven!*

Laat deze uitspraak dan het richtsnoer wezen van uw naderend studentenleven. Weet de oogenblikken waar zelfs in uw heerlijkste jolijt, de ernst plotseling u wijst den weg van den plicht. De meesten onder u gaan in hun eersten tijd

als zwakken in den stroom van jong-besef. Helaas, ik vrees dat onder u ook enkelen zullen zijn die niet tijdig zullen zien dat verder zij gegaan zijn, dan hun eergevoel wel gedoogde. Dit zal gebeuren in oogenblikken dat de omstandigheden zich van hun zwakheid overweldigen.

Gaarne zou ik hier in veel bijzonderheden treden willen, doch moet mij nu beperken tot een zeer bijzonder punt.

Eén eindeloos gevaar van uw komende vrijheid wil ik hier bespreken, omdat ik hier de laatste nog kan zijn die er u allen op kan wijzen vóór het oogenblik daar is, dat de jammer en spijt, die de daad direct of eerst later volgen zullen, u woedend wakker schudden en u laten voelen, dat het heiligste dat gij in u hebt, vertrappt is door uw eigen onwetendheid of onverschilligheid, en dit eerst wanneer de daad zich aan u zelf gewroken heeft in uw allerhoogst moreelbewustzijn. Doch dan is het te laat! In godsnaam laat dit oogenblik nog tijdig zijn, dat ik u kan laten weten van den rampzaligsten wanstand, die met een stoïcijnschen glimlach op het gelaat van zoo schrikkelijk velen in vol begrijpen zelfs van de afgrijselijkheid van den toestand, geduld wordt in deze 20-eeuwsche civilisatie.

Reeds nu zult gij in de meest onverschillige termen hebben hooren spreken over het sexueele leven dat gekocht voor zilver werd. Onverschillig zelfs, door menschen die nog den durf hebben zich erop te beroemen, dat een waarlijk sentiment hen in den boezem trilt.

De rottende ellende die grijnst van ontzetting en brult om medelijden uit het diepst van deze jammernis: die voelen ze niet. Maar ze voelen wel den lagen wellust opschieten naar hun keel, en ze voelen niet het branden van het geld, waarvoor ze hun eigen lichaam dierlijk gaan verkoopen.

Ik ijs er van u op dit oogenblik van hoogen ernst te moeten spreken van het contrast hoe het allerschoonste wat den mensch in pure reinheid is gegeven, verslinderd worden kan tot wreed genot van diep gezonken onverantwoordelijkheid. Doch ik wordt er toe gedwongen want teveel heb ik gezien, die hier kwamen in onwetendheid en in onschuld en zwakte vergingen. Helaas voor eeuwig te laat was dan hun droeve spijt.

Niet hier is de plaats u te spreken over de ontelbare redenen die op het oogenblik het recht mij geven te vloeken van heilige verontwaardiging.

Doch ik wil, eer gij in vrijheid u stralend voelt, u hebben wakker gemaakt voor een misdaad die u helaas maar al te vaak wordt aangepreut als noodzakelijkheid of als bravour.

Laat in dit opzicht niet één enkel van u allen zich scharen in het aantal van nietwetenden of onverschilligen.

Bedenkt slechts bij voorbaat nu dat gij als mensch uw verantwoordelijkheid van reinheid hebt te dragen voor u zelf en voor uw nageslacht. Doch rust dan ook niet voor dat gij zuiver weet wat de ellende, waarvan ik u nu spreek, beduidt.

En bedenkt dan ook dat op de plaats waar gij het thuis van uwe kinderjaren vindt, in angstig beven nu zijn neergezeten zij, die aan uw leven gaven het allerbeste wat zij hadden.

Bedenkt hoe de zorgen uwer moeder waren, toen uw hand voor het laatst haar hand ontgleed, om u te laten gaan in den vreemde, waar gij voor het eerst een man in u zelve zoeken moest. Bedenkt den handdruk van uw trouwen vader of uw voogd op bei uw schouders toen hij u in de oogen keek en u zijn laatste woorden voor schoone toekomst gaf. Vergeet nooit dat zij u slechts konden laten gaan omdat een hoog vertrouwen in uw goeden wil, hun sterkte gaf voor de angst van het scheiden.

Beschaamt dan dat vertrouwen nooit wanneer een beter kunnen in uw levend is.

Zij strooiden in angstige cultuur in uw boezem het zaad voor hooge moraliteit. Zorgt dat die plant zijn wortels schiet opdat gij u nooit hebt te verwijten dat gij schande hebt gebracht op den naam die gij in heiligen trots uw leven lang hebt hoog te houden.

Zij zonden u uit om student te worden, brengt uzelve aan hen terug als man, als mensch in zijn volle kracht en rijkdom.

Candidaat-leden.

Wanneer wij u nu op gaan nemen in onze maatschappij dan zal u uit den ernst van dit oogenblik reeds duidelijk zijn dat wij bewust zijn van een groot gebeuren in ons Corps. Wij allen hebben lief gekregen ons Delftsch Studenten Corps dat eens ook ons een corporatie was, welks

wezen vreemd ons was, welks streven wij nog niet begrepen in zijn brandende glorie.

Doch zijn wezen werd ons een weldoener en zijn streven heeft ons groot gemaakt.

Uit tintelende dankbaarheid voor het leeren wat wij deden, hebben wij liefgekrepen alles wat ons corps vormt tot één geheel.

Wij genieten in de gaven van onze vereenigingen die ons door hun geestelijk streven de adel deden voelen in ons denken, die ons door kunst, in idealen hooger deden zingen van het leven, wij juichen bij de overwinningen van onze sportgezelschappen en wij sterken er ons lichaam omdat een heldere geest slechts wonen kan waar het lichaam sterk is en gezond. Onschatbaar van waarde is voor ons wat de Societeit Phoenix ons in haar leeszaal en hare conversatiezalen biedt.

Veel, onnoemelijk veel zal het wezen wat het Corps u geeft.

Ontzachelijk weinig vraagt het corps van u terug. Het vraagt om steun zoo gij uw krachtig voelt dien steun te kunnen geven.

Het vraagt uw debatten in de eindelooze uitgebreidheid van onderwerpen.

Het vraagt ze, mits eerlijk en openhartig overal en met iedereen.

Want het corps is wel voor u, doch gij zijt evengoed een directe noodzakelijkheid voor het Corps. Nu nog is het corps van ons, straks zal het ook uw eigendom zijn.

Dan zijn wij allen: Het Delftsch Studentencorps. Begrijpt goed de bedoeling van deze woorden. Begrijpt goed dat ons corps is: één gemeenschappelijke opgang van leven.

Geen overdreven bescheidenheid dus, want zij is het gesloten tolhek voor elken vooruitgang.

Geeft vrijuit wat gij hebt, dan toont gij waardiger

lid te zijn dan zij die in domme teruggetrokkenheid een spaarpot maken van hun capaciteiten om deze ongeopend mee te nemen in hun graf. Geeft uw krachten aan de vereenigingen, steunt ze werkend of finantieel, want het bloeien en vooruitgaan van deze is de bloei en de vooruitgang van ons corps.

Waar gij uw kennis geven kunt, geeft ze want uw plicht is hier te geven, opdat ook u steeds meer geworden kan.

Hebt gij geest, stort dien uit, te midden van de jool van ons studentenleven, want grooter frischheid zal hij brengen daar waar het aantal grooter is van hen dien het tot troost kan zijn.

Dit alleen is alles wat wij eischen van u allen bij het binnenkomen van het Delftsch Studentencorps.

Ik verzoek u thans allen op te staan.

Zoo wil ik thans vervullen den hoogsten plicht die mij is opgelegd.

Van af dit oogenblik zal door ons allen in uw handen de toekomst worden neergelegd van wat ons onsmetbaar is van naam, van wat ons dierbaar is in kracht en mooiheid.

Zorgt dat die Toekomst wordt omstraald door denzelfden glans en luister als het Heden in verrukking om zich ziet.

Laat de hoogste vreugd en diepste ernst immer hand aan hand u voorgaan op de korte reis door het heerlijk jonge leven.

Dit zij uw heilig voornemen, wilt gij niet een eeuwige schande werpen op dezen dag.

Dan geven wij met vertrouwen u nu het heerlijk voorrecht met ons lid te zijn van ons Corps.

Candidaat-Leden!

Met dezen hamerslag inaugureer ik u tot leden van het Delftsch Studentencorps.

VERVAARDIGEN van
Alphabetische Registers, Systematisch
ordenen, Catalogiseeren en dergelijke
werkzaamheden.

Brieven onder motto „Orde” aan den Boekh. J. VIS JR.,
Oude Kerkstraat 5 en 6, DELFT.

GROOTE KEUZE:

Studeerlampen

met porcelein en zijden kappen.

J. B. LORREWA, Koornmarkt 22.

Magazijn van Gas- en Waterleiding-artikelen.

IVENS groote geïllustreerde
CATALOGUS No. 16

is voor belanghebbenden **gratis** verkrijgbaar in het

Foto-Artikelenmagazijn,

Brab. Turfmarkt 65.

ADR. VAN OOSTEN.

IJ. VAN WOERDEN,

Choorstraat 11.

Prima kwaliteit versehe

Delftsche Roomboter,

van naamstempel voorzien; zuiverheid gewaarborgd.

❖ Gruyère kaas. ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

❖ ❖ ❖ ❖ Edammerkaasjes. ❖ ❖ ❖

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ Roomkaasjes. ❖

NETTE EN VLUgge BEDIENING.

Choorstraat 11.

Drinkt: Whisky Vic,

is smakelijker en voordeeliger dan
Whisky Soda.

Verkrijgbaar bij

J. J. G. BOERE,

Telefoon 188.

Hypolitusbuurt 2.

Café-Restaurant HOTEL CENTRAL.

Levering van Déjeuners. Diners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

Pilsener Urquell. Franziskaner Leistbräu.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

Billijke Voorwaarden
voor
PIANO-HUUR.

Boekhorststraat 149-149a,
DEN HAAG.

GOOSEN & SWAGERMAN.

PIANO'S.
VLEUGELS.
ORGELS.

TELEPHOON No. 2051.

Restaurant BÜHLER,

Houttuinen 2.

DELFT.

Specialiteit in geïmporteerde buitenlandsche Bieren:

Münchner, Franziskaner-Bräu, Pilsner-Urquell.

— DINERS, DAG- EN AVONDSHOTELS. —

Prima qualiteiten Port-, Sherry- en andere Morgenwijnen.

Bordeaux-, Bourgogne-, Rijn- Moezel- en Champagnewijnen.

Levering aan huis tegen concurrerende prijzen.

Prijscourant op aanvraag verkrijgbaar.

UITGAVEN

betrekking hebbende op het XIe Lustrum
van het D. S. C.

De Wetstein Pfister. Ommetocht van Nikephoros II Phocas binnen Byzantium na zijne kroning tot Keizer in 963.

Album van 14 gekleurde platen en 5 titelbladen, in sierlijke portefeuille vervat *f* 12,50.

Gedenkboek van het XIe Lustr. van het D. S. C.

(Uitgegeven door het D. S. C.) Dl. I. *f* 2,50.

Deel II verschijnt binnenkort. Prijs van beide deelen *f* 4,—

Lustrum-Album, bevattende 12 platen over de Maskerade *f* 1,50.

Briefkaarten met portretten van deelnemers aan de Maskerade, van de feestzaal, van momenten tijdens den optocht enz. p. stuk *f* 0,05.

Nog wordt de aandacht van Heeren Corpsleden gevestigd op de

Geschiedenis van het Delftsch Studentencorps van 1848—1898, door het oud-Corpslid H. J. Verhellouw.

Gebonden in prachtband en versierd met een aantal platen in lichtdruk en één in chromo-lichtdruk.

Van dit zeer belangrijke werk is nog slechts een gering aantal exemplaren voorhanden tegen den prijs van *f* 5,—. Het wordt, uitverkocht zijnde,

niet meer herdrukt.

VOORHANDEN bij den Uitgever

J. WALTMAN JR. TE DELFT.